

FAO Gıda fiyat endeksi

üst üste altı aydır düşmekte¹

FAO gıda fiyat endeksi, Eylül 2014 ayında geçen ağustos ayına oranla 5,2 puanlık (%2,6) ve geçen sene eylül ayına oranla ise 12,2 puanlık (%6) düşüş ile 191,5 puan olmuştur. Son 7 ayda gerçekleşen düzenli emtia fiyatları endeksi azalması ile, 2010 Ağustos ayından beri endeks en alt seviyesine gerilemiştir. 90'lı yılların sonundan beri gerçekleşen en uzun süreli fiyat azalışı böylelikle gerçekleşmektedir. Alt segmentlere bakıldığında ise, süt ürünleri ve şeker fiyatları en fazla düşüşü kayıtlı edilen ürünlerdir. Bu ürünleri sonrasında hububat ve yağlı tohumlar izlemektedir. Et ürünleri fiyatları ise stabildir. Bu fiyatlardaki başlıca sebebi dolardaki mali politika sıkılaştırmanın uluslararası piyasaya etkisi olarak gösterilebilir.

FAO Tahıl Fiyatları Endeksi son beş ayda gerçekleştirdiği düzenli azalma ile, ağustos ayına oranla 4,6 puanlık (%2,5) ve geçen sene eylül ayına oranla 17,1 puanlık (%8,8) düşüş ile eylül ayında, 177,9 puana gerilemiştir. Buğday ve mısır fiyatlarındaki azalmanın başlıca sebebi ihracat miktarlarındaki ve rekoltelerdeki artış olarak gösterilmektedir. Pirinç fiyatları son aylarında artmakta, bununla birlikte pirinç ihracatı yapan ülkelerdeki rekabetin arttığı gözlemlenmektedir, böylelikle eylül ayında pirinç fiyatlarında bir artış gerçekleştiği gözlemlenmektedir.

FAO Bitkisel Yağ Endeksi 6 aylık düzenli düşüş sonrasında, 2009 ekim ayından beri en alt seviyesini görmüş ve geçen ağustos ayına oranla 4,6 puanlık (%2,8) düşüş ile eylül ayında 162 puan olmuştur. Bu azalma, bilhassa palm yağında gerçekleşmiştir. Palm yağı fiyatları, üretim miktarındaki artış ve ithalat talebindeki azalış sonrasında son beş senenin en alt seviyesindedir. Bununla birlikte, ABD'deki soya rekoltesi beklenenden yüksek seviyede gerçekleşmiştir. Ayrıca, ayçiçeği yağındaki arz fazlası, bütünsel yağlı tohum fiyatlarındaki düşüşteki önemli noktalardan bir tanesidir.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları Endeksi geçen ağustos ayına oranla 13 puanlık (%6,5) ve geçen senenin aynı dönemine göre 62,4 puanlık (%24,9) düşüş ile eylül ayında 187,8 puan olarak gerçekleşmiştir. Bilhassa süt tozu ve krema fiyatlarındaki düşüş bu endeksi etkilemiştir. Okyanusya başta olmak üzere ihracattaki arz fazlası fiyatları aşağıya çekmiştir. Bunun dışında, AB'nin Rusya'ya uyguladığı peynir satışı yasağı, AB'deki iç piyasada tereyağı, krema ve süt tozu miktarını arttırmıştır. Bununla birlikte krema fiyatlarındaki düşüş, süt tozu fiyatlarını tetiklemiştir. Sanayicilerin, üretimlerini piyasadaki taleplere göre yönlendirdikleri gözlemlenmektedir.

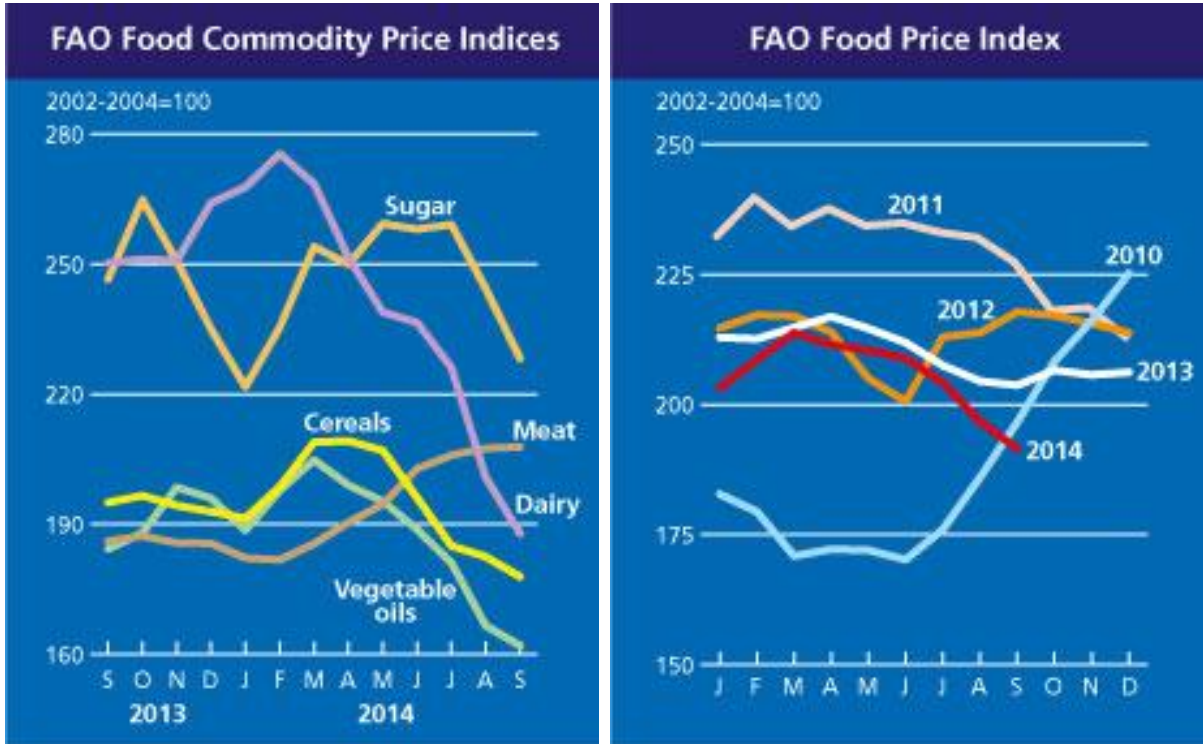
FAO Et Fiyatları Endeksi eylül ayında 207,8 puan olarak gerçekleşmiştir. Bu endeks geçen aya oranla sadece 0,3 puanlık bir artış yaşamıştır. Ancak et fiyatları endeksi geçen senenin eylül ayına oranla 21,7 puanlık (%11,6) artmıştır. Küresel olarak et fiyatları tarihi bir seviyededir. Büyükbaş hayvan eti fiyatının artmasının başlıca sebebi Avustralya'daki ihracat fiyatlarının atması olarak gösterilmektedir. Bunun dışında küçükbaş ve kanatlılarda fiyat

¹ Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)'nun 09.10.2014 tarihili bülteninin derlemesidir.

stabildir. Domuz etinde ise son üç aylık dönemde bir fiyat azalışı söz konusudur. Rusya piyasasındaki istikrarsızlık fiyatlarda oynamalara sebep olmaktadır.

FAO Şeker Fiyatları Endeksi geçen aya oranla 16,1 puanlık (%6,6) ve geçen senin aynı dönemine oranla 18,2 puanlık (%7,4) azalış ile eylül ayında 228,3 puan olmuştur. Son aylarda arzın talepten fazla olması sebebiyle, küresel üretim miktarı tüketimi geçmiştir. Bu sebeple, şeker fiyat endeksi, 2014 ocak ayından bugüne kadar en düşük seviyesinde bulunmaktadır.

Grafikler: Gıda Emtiaları fiyat endeksleri ve Senelik Fiyat endeksi

Sugar: Şeker;

Dairy: süt ürünleri;

Vegetable oils: bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar);

Meat: et;

Cereals: hububat